

9. Ungersven och älvorna.

MÄNTSÄLÄ, Svenssons saml. 4, 83.¹
Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Jag var mig så fager en ungersven,
och skulle jag rida till hovet.
Då rider jag mig om en aftonstund,
lägger mig sedan i roselundén att
sova.

— sedan jag henne först såg —

2. Stannade så den strida ström,
som förr var van att rinna,
och hjorten med det bruna hår
förgat vart han skulle springa.

3. Jag laddes mig under lind så grön,
mina ögon fingo dvala,
där kommo två fröknar gåendes fram,
som ville med mig samtala.

4. Jag ställde mig från jorden opp
och stödde mig mot svärdet.
De älvjungfrur dansa ut och in,
allt hade de älvsteg.

5. Den ena hon klappar mig på kind,
den andra viskar i mitt öra:
»Statt upp, du fagre ungersven,
dig lyster väl älskog pröva.»

6. Den tredje begynte en visa sjunga,
det gjorde hon med god vilja.
Då stannade den strida ström,
som förr var van att rinna.

7. De ledde fram en jungfru skön,
hennes hår det glimma som gull:
»Statt upp, du fagre ungersven,
om du äst fröjdefull.»

8. Had icke lyckan varit mig huld,
att hanen slog vingarna ut,
så hade jag sovit i berget den natt
allt hos de älvjungfrur.
— sedan jag henne först såg —

---

¹ Visan förmodligen längre, emedan några sidor i handskr. voro borta. *Anm. av uppt.*

10. Riddar Olof och älvorna.

MÄNTSÄLÄ, Svenssons saml. 4, 77; även Brage, årsskrift IV, 208.
Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Herr Olof han rider sig i ottesång,
— faller det rem, driver dag fram —
honom tycktes det vara ljusande dag.
— herr Olof kommer hem, när som skog
göres grön —

2. Herr Olof han rider sig för berget
ned,
där finner han dans för älvor led.

3. Där dansar älv och tonter så,
älvkungens dotter med utslaget hår.

4. Älvkungens dotter räcker ut sin
hand:
»Lyster herr Olof tråda dans ibland?»

5. »Ej trådar jag i dansen med dig,
kär fästemon min har det förbudt mig.»

6. »Intet så vill jag, ej heller jag må,
i morgon så skall mitt bröllop stå.»

7. »Om du ej vill tråda i dansen med
mig,
en olycka skall jag då ställa på dig.»

8. Herr Olof han vände sin häst runt-
ikring,
sjukdomen den fölgde med honom hem.

9. Herr Olof han red uti moders sins
gård,
ute för honom kär moderen står.

10. »Var välkommen hem, kär sonen
min,
hur är du vit om rosenkind?»

11. »Min fåle var snabb och jag var
sen,
jag stötte mitt huvud mot ekegren.»

12. »Och kära min son, du ej tale så,
i morgon skall du för prästen stå.»

13. »Stände det nu då det stända vill,
men aldrig jag kommer till fästemon min.»

14. »Kära min broder släpp hästen i
äng,
lägg stål uti sadel, ej troll tager den.»

15. »Kära min moder, du krusa mitt
hår,
i morgon mitt bröllop med älvorna står.»

16. »Och kära min fader, du gör mig
en bår,
i morgon skall jag till älvkungen gå.»

17. »Och kära min syster, du bädda
min säng,
och stänk sedan vigvatten uti den.»

18. Älvkungen han träder på går-
den in:
»Var är riddar Olof, kär mågen min?»

19. »I ottesång och vid bergafot,
han lovte taga min dotter emot.»

20. Fram kom prästen i kappa röd,
med klockeklang och rökelse:

21. »Du svarta troll, så ful och fal,
du skall neder till dödsens dal.»

22. Fram kom prästen i kappa svart:
»Du leda troll, du vart nu fast.»

23. »Till helvetet neder skall du gå,
om jag så genom elden gånga må.»

24. Prästen så i korset tog,
lyste herr Olof med helga ord.

25. Herr Olof han ligger blek på bår.
— faller det rem, driver dag fram —
Ej älvakung mer själen får.
— herr Olof kommer hem, när som skog
göres grön —

11. Den förtrollade prinsessan.

- a. PO, Nyl. III, 67. (A)
b. PA, S. L. S. 23, 284. (B)
c. HI, S. L. S. 367, 149.

MELODI.
Översikt.

a. *Ni*, Pojo.

Jag vet väl var som står ett slott, som är så väl ut-
si - - rat av sil - ver och det rö - da guld, av sil - ver och det
rö - - da guld, med mar - mor - - - sten upp - - mu - - rat.

Varianter.

b. *Åb*, Pargas.

Uppt. Karl Ekman 1891.

Jag vet väl var som står ett slott, det är så väl ut - - si - rat
med sil - ver - föns - ter och torn av guld, av hug - gen sten är det mu - rat.

c. *Åb*, Hitis, Kasnäs.

Sj. Natalia Ekman, f. 1858.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Först skap - te hon sig till le - jon och björn, och se - dan till
and - ra små or - - mar, men om - si - der sist till en lind - orm stor, en
lind - orm stor, och vil - le själv rid - - - da - ren mör - - da.

- TEXT. A. PO, Nyl. III, 67. (a) D. NI, S. L. S. 72, 105.
 Översikt. B. PA, S. L. S. 23, 284. (b) E. SN, Nyl. III, 67, tillägg i form av
 C. FB, I. N. E. S. Grönfors saml. noter.

Varianter.

A.

Pojo.

1. Jag vet väl var som står ett slott,
som är så väl utsirat,
av silver och det röda guld,
med marmorsten uppmurat.
2. Uti det slott där står en lind,
med löven dejlig och gröna.
Uti den bor en näktergal,
som väl kan röra sin tunga.
3. Det kom en riddare ridandes,
han hörde den näktergal sjunga,
varöver han förundrade sig,
ty det var om midnattsstunden.
4. »Och hör du liten näktergal,
en visa jag ber dig att kväda,
dina fjädrar låter jag med guld beslå,
och din hals med pärlor bekläda.»
5. »Jag passar ej på fjädrar av guld,
dem jag för dig kan bära;
i världen är jag en liten fågel,
och ingen man mig känner.»
6. »Är du i världen en liten fågel,
och ingen man dig känner,
tvingar dig ej hunger, köld eller snö,
som faller vid vägen breda?»
7. »Ej tvingar mig hunger, köld eller
snö,
som faller vid vägen breda.
Mig tvingar mera en himlig sorg,
den gör mig ångest och kvida.
8. Imellan berg och djupan dal
bortrinna de stridiga strömmar,
men den, som har en trogen vän,
den går så sent ur minne.
9. Jag hade mig en käresta båld,
en riddare väldig och mäktig,
men min styvmor slog det hastigt om-
kull,
hon ej det så hava ville.
10. Mig gjorde hon till en näktergal,
bad mig i världen utflyga;
min bror gjorde hon till en ulv så gröm,
bad honom i skogen utlöpa.
11. Men när han for i skogen ut,
hon sad han ej skulle få bot,
förrän han druckit hennes hjärteblod,
som sju år därefter skedde.
12. En dag hon gick så lustelig
i rosendlund att spasera.
Min bror det såg så vredelig,
gav noga väl akt uppå henne.
13. Sen grep han henne i dess vänstra
fot
med ulvaklon den leda,
tog ut hennes hjärta och drack dess blod,
och blev på stunden helbrägd.
14. Ännu är jag en så liten fågel
och flyger i de villa skogar;
så jämmerligt må jag leva min tid,
men mest i vintertider.
15. Jag haver ständigt sjungit för-
visst
med ljuvliga näktergals stämman,
men jag aldrig fann nånsin bättre kvist,
än i den här gröna linden.»

16. »Och hör du lilla näktergal
vad jag dig vill tillbjuda:
I vinter sitter du i bur hos mig,
i sommar igen utflyger.»

17. »Hav tack, skön riddare, för till-
budén din.
Det må nu ej så vara,
ty det förbjöd stymodern min,
så länge jag har fjädrar.»

18. Näktergalen stod och tänkte sig
om:
»Jag aktar ej riddarens vilje.»
Sen tog han henne i foten om,
försynen så hava ville.

19. Han gick med henne till sin bur,
tillstängde dörr och luckor.
Där gjorde hon sig till så många under-
liga djur,
som man kan få höra och spöra.

20. Hon gjorde sig till båd lejon och
björn,
omsider till andra små ormar.
Sist gjorde hon sig till en lindorm så
gröm,
låss som hon ville riddaren mörda.

21. Han skar henne med en liten
kniv,
att blodet det ut månde komma.
För honom strax på golvet stod
en jungfru, klar som en blomma.

22. »Nu haver jag frälsat dig ur din
nöd
och av din himliga kvida.
Säg mig nu din härkomst god
på faders och moders sida.»

23. »Egyfti lands konung min fa-
der är,
min moder hans drottning med ära,
min broder måste en ulv vara
och gå i de villa skogar.»

24. »Är Egyfti lands konung din fa-
der kär,
din moder hans drottning med ära,
då är du systerdottren min,
som förr en näktergal måst vara.»

25. Det blev då glädje i den gål,
och över hela landet,
ty riddaren fånga en näktergal,
som i linden har bott så länge.

B.

Pargas. Uppt. Karl Ekman 1891.

1. Jag vet väl var som står ett slott,
det är så väl utsirat
med silverfönster och torn av guld;
av huggen sten är det murat.

2. I slottets gård där står en lind,
med dejliga blader och sköna;
däruti bodde en näktergal fin,
som ljuvligt sin tunga månd röra.

3. Det kom en riddare ridandes dit,
han hörde den näktergal sjunga;
han månde väl förundra sig,
ty det var vid midnattsstunden.

4. »Och hör du min liten näktergal,
en visa jag beder dig kväda.
Dina fjädrar låter jag med guld beslå,
din hals med pärlor bekläda.»

5. »Jag passar ej på din fjädrar av
gull,
ej heller dina pärlor att bära;
i världen är jag en främmande fågel,
och ingen man månd mig känna.»

6. »Så, är du i världen en främmande
fågel,
och ingen man månde dig känna,

dig tvingar väl hunger, köld och snö,
som faller på vägen den breda?»

7. »Mig tvingar ej hunger, köld eller
snö,
som faller på vägen den breda;
mig tvingar långt mera en himlig sorg,
som gör mig stor ångest och möda.

8. Emellan berg och djupan dal
bortrinna de strida strömmar.
Men den, som har en trogen vän,
den går så sent ur minne.

9. Jag hade mig en käraste bald,
en riddare väldig och mäktig.
Min styvmoder slog det omkull med
våld,
hon ville så litet mitt bästa.

10. Hon skapte mig till en näktergal,
bad mig i världen utflyga,
min broder till en ulv så grym,
bad honom till skogs sig begiva.

11. Strax lopp han in uti vildan
skog;
hon bjöd att han ej skulle båtna,
förrän han fått dricka hennes hjärte-
blod.
Sju år därefter han så gjorde.

12. En dag när han så lustelig gick
i rosenlund att spatsera,
min broder såg det och vredliga
han tänkte: »Här går du ej mera.»

13. Han grep i hennes vänstra fot
med ulvaklor så leda,
rev ut hennes hjärta och drack hennes
blod
och blev på stunden allt helad.

14. Ännu så är jag en främmand vild
fågel,
som flyger i vilda skogar;
så jämmerfull jag månd leva min dag,
allt medan vintern förlider.»

15. »Och hör du min liten näktergal,
vad jag dig månne tillbjuda:
I vintern kan du sitta i buren hos mig,
till sommarn kan du åter utflyga.»

16. »Hav tack, skön riddare, för till-
budet ditt,
men det får icke så vara,
ty det förbjöd min styvmoder mig,
så länge som jag bär fjädrar.

17. Och städse haver jag sjungit för-
visst
med ljuvliga näktergals stämma.
Men aldrig därtill jag fann en bättre
kvist
än i den grönskande linden.»

18. Och näktergaln stod och tänkte
sig om:
»Jag aktar ej riddarens vilje.»
Och han grep henne i hennes fot.
Försynen så hava ville.

19. Han gick med henne till sin bur,
tillstängde båd luckor och dörrar;
där blev hon till så mång underlig djur,
som man kan få höra och spörja.

20. Först skapte hon sig till lejon och
björn,
och sedan till hundra små ormar,
omsider till en lindorm så stor,
lådades vilja riddarn förgöra.

21. Han skar henne med en liten
kniv,
så blodet därut månne komma.
För honom då på golvet stod
en jungfru, så klar som en blomma.

22. »Nu haver jag frälsat dig av din
nöd,
och av din himliga kvida;
så säg mig nu din ankomst god
på fäder- och mödernesida.»

23. »Egyfti lands konung var fadren
min,

hans drottning min moder med ära;
hon mig med vända till världen bar
och levde sedan ej mera.»

24. »Är Egypti lands konung kär fa-
dren din,
hans drottning din moder med ära,

förvisso är du mitt syskonebarn,
du näktergal fagra och kära.»

25. Men ack, vad glädje blev över
den gård,

ja, över det landet hela,
att riddaren fångat den näktergal,
som bodd uti linden så länge.

C.

Finby, Pettu. Sj. Tilda Troberg. Uppt. Saga Grönfors 1931.

1. Uppå vår gård där står en lind,
med blommor och blader så sköna.
I linden satt en näktergal så skön,
som så ljuvligt månde röra sin tunga.

2. »Hör du min lilla näktergal,
den visan jag beder dig kväda.
Dina fjädrar vill jag med guld beslå,
din hals med pärlor bekläda.»

3. »Dina fjädrar av guld passar jag
ej på,
som jag för dig månde bära.
Jag är i världen en främmande vild få-
gel,
och ingen man månde mig känna.»

4. »Är du i världen en främmande
vild fågel,
och ingen man månde dig känna,
dig tvinga hunger och köld och snö,
som faller vid vägen den breda.»

5. »Mig tvingar ej hunger och köld
och snö,
som faller vid vägen den breda.
Mig tvingar fastmer en hemlig sorg,
som gör mig stor ångst och möda.

6. Jag hade en käreasta båld,
en riddare artig och mäktig.
Min styvmoder slog det hastigt omkull;
hon ville det så ej hava.

7. Mig skapte hon till en näktergal,
bad mig i skogen att flyga;
min broder till en ulv så grym,
bad honom i skogen att löpa.

8. När min moder gick uti örtagård,
en ulv till henne månd komma,
rev ut hennes hjärta och drack hennes
blod,
så blev han helbrägda på stunden.»

D. (str. enl. A : 1—7, 9—14, 16—25) Raseborgs
härad. Uppt. F. Sundman 1899.
E. (1—25). Snappertuna.

OTRYCKTA
TEXTER.
Översikt.

Avvikelser i D, E enligt A.

1¹ Där står ett slott i Österrik E—1² Det
är så kostligt sirat E—1³ Med silver och med
röda guld E—1⁴ Av huggen sten uppmurat
E.

2¹ På slottets gård d. stod E — 2² dejelig
D; Med dejeliga blader och sköna E — 2³
Uti den lind D; Däri så bodde en n. fin E
— 2⁴ Som så ljuvligt sin tunga månd röra E.

3¹ Dit D — 3² Varöver D.

4² jag beder dig k. D — 4³ vill jag låta D.
5² Som j. f. d. skulle b. D — 5³ en fågel
vild E.

7³ Men mig t. m. hemlig sorg D — 7⁴ stor
ångest D.

8³ en fulltrogen vän E — 8⁴ Mister ho-
nom s. s. u. m. E.

9¹ käraste D—9² [min] D; ikull D — 9⁴ H.
det ej hava så ville D.

10² omflyga E — 10³ ulv så grön D — 10⁴ löpa D; till skogs sig begiva E.

11¹ Han for då strax till s. u. D — 11³ dricker D.

12⁴ [väl] D.

13⁴ Och var på stund h. D.

14¹ Men ännu D — 14⁴ Men helst uti vintertiden D.

16¹ liten D — 16⁴ utflyga D.

17¹ för buden din D — 17³ styvmodren D — 17⁴ j. bär f. D.

18¹ tänkt D — 18² vilja D — 18³ S. grep D.

19³ dörrar D — 19³ mång D — 19⁴ [få] D.

20¹ [båd] D; — 20³ hundra E — 20⁴ förgöra E.

21³ A. b. därut D — 21³ p. golvet upp-rann D — 21⁴ En j. så k. D.

22¹ N. har j. frälst d. av D — 22³ avkomst D — 22⁴ fader o. moder D.

23⁴ O. g. i grömma s. D.

24³ Visst är D — 24⁴ Du näktergal fagra och fina E.

25³ fångade D — 25⁴ had bott D.

12. Den förtrollade jungfrun.

MÄNTSÄLÄ, Svenssons saml. 4, 79; även Brage, årsskrift IV, 207.
Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Modren hon lärde så sonen sin:
— i skogen —
»Sköte du djur och sköte du rå»,
— som gull bär mellan sina bogar —
  2. »sköte du djur och sköte du rå,
den högstsalige hinden läte du gå»,
  3. »den högstsalige hinden läte du gå!»
Svennen han rider i rosendelund,
  4. svennen han rider i rosendelund,
där dansar en hind alltför hans hund,
  5. där dansar en hind alltför hans
hund.
Ungersven sin båge bände,
  6. ungersven sin båge bände,
den vassa pilen snarligt utsände.
  7. Den vassa pilen, som han sköt,
den högstsaliga hinden skadan nöt.
  8. Svennen han kastar bort bågen sin,
sen tager han sin vassa kniv.
  9. Svennen kastar bort hans karna
små,
och själver han den hinden begynte
att flå.
  10. Han flådde i hennes nacke mjuk,
där strömmade fram gullockar små.
  11. Han flådde i hennes bröstet bart,
där fann han sin systers gullkedja.
  12. Han flådde i hennes bringa fin,
där fann han sin systers gullringar.
  13. Han flådde i hennes fot så fin,
där fann han sin systers silkeskjol.
  14. Svennen han kastar sin kniv till
jord:
»Nu haver jag sannat moder mins ord.»
  15. Svennen han gångar i klostret in,
där lade han bort bågan sin.
  16. Svennen han gångar i klostret in,
där lade han ner kniven sin.
  17. Det faller rim allt utmed ån,
säll är den sven god lycka får.
  18. Svanen flyger högt i skyn,
— i skogen —
säll är den sven, den ej lydnad skyr.
— som gull bär mellan sina bogar —
-

13. Konung Magnus.

MELODI.

Översikt.

Varianter.

a. FB, I. N. E. Saml. O. A. (B)

b. PO, Nyl. III, 95. (A)

a. Åb, Finby, Pettu.
Sj. Tilda Troberg.

Uppt. Otto Andersson.

Hör du min lin - - de, vi kan du nu så
ta - la? Finns det in - gen i värl - den som kan dig hug-
sva - la? Nej in - gen männ min sorg för - dri - va kun - - de.

b.¹ NI, Pojo.

Ack hö - rer du lin - - de, allt me - dan du kan ta - - la,
är det in - - gen i värl - - - den som dig kan hug-
sva - - la? Men ingen månd min sorg för-dri-va kun - de.

TEXT.

Översikt.

Varianter.

A. PO, Nyl. III, 95. (b)

B. FB, I. N. E. Saml. O. A; även S. Grönfors saml. (a)

A.

Pojo.

1. «Ack hörer du linde, allt medan du kan tala, är det ingen i världen, som dig kan hug-svala?» — men ingen månd min sorg fördriva kunde —	2. «Är det ingen som dig kan hjälpa eller göra bot?» «Nej, förutom konung Magnus, som kysser på min rot.»
	3. «I morgon kommer friaren, som friar till dig,

¹ Orig. tonart d-moll.

och då kommer timbermän, som skådar
uppå mig.

4. Då hugga de mig till ett altareträ,
där mången grov syndare skall falla på
knä.

5. Då hugga de mig till en altare-
spång,
där mången grov syndare skall hava sin
gång.»

6. Sköna jungfrun satte sig bakom
ett bord,
där skrev hon ett brev utav kärleken stor.

7. Sköna jungfrun frågade till tjä-
naren så:
»Är det ingen av eder, som brev kan
framföra?»

8. Så kom där en fågel, en falk så grå:
»Jag skall väl föra brevet till konung
Magnus gål.»

9. Fågeln han flög sig till konung
Magnus gål,
och ute för honom konung Magnus där
han står.

11. Konung Magnus sade till tjäna-
ren så:
»I sadlen uppå min gångare grå.»

10. Konung Magnus tog brevet ur
falkens klor,
och så las han därut vart endaste ord.

12. Och konung Magnus satte sig på
gångaren rö,
han red nästan fortare än fågelen han
flög.

13. »Ack hörer du nu linde allt medan
du står här,
med förgyllande blader som du själv på
dig bär.

14. Är det ingen, som dig kan hjälpa
eller göra bot?»
»Nej, förutan konung Magnus, som kys-
ser på min rot.»

15. Konung Magnus steg strax neder
till fot,
då kysste han genast den linden på rot.

16. Konung Magnus tog linden och
satte på sitt knä:
»Nu skall du bli min drottning, förr har
du varit trä.»

17. Konung Magnus tog linden och
satte på sin arm,
gav henne gullringar och drottninga-
namn.
— men ingen månd min sorg fördriva
kunde —

B.¹

Finby, Pettu. Sj. Tilda Troberg. Uppt. Thyra Renqvist.

1. »Hör du min linde, vi kan du nu
så tala?
Finns det ingen i världen, som dig kan
hugsvala?»
— nej ingen man min sorg fördriva
kunde —

2. »Det finns ingen i världen, som mig
kan hugsvala eller göra bot,
förr än konung Magnus kommer, kysser
på min rot.»

¹ Samma var., uppt. efter Tilda Troberg år 1931 (I. N. E. S. Grönfors saml.), har några
smärre avvikelser:

Omkv.: Nej, ingen månde min sorg o. s. v.

str. 2¹: eller giva bot.

str. 6: Gåen och sadlen min gångare röd,
i dag skall jag frälsa en jungfru från nöd.

Sista strofen, som saknas i B, lyder:

Sen tog han det trädet uti sitt sköt,
och därav upprann en jungfru så skön.

3. »I dag kommer friaren och friar
till dig,
i morgon kommer timmerman och skå-
dar uppå mig.

4. Sen likna de mig vid en altare-
spång,
där mången grov syndare skall hava
sin gång.

5. Sen likna de mig vid ett altareträ,
där mången grov syndare skall läggas
på knä.»

6. Jungfrun hon satte sig neder att
skriva.
Finns det ingen i världen, som brevet
kan framföra?

7. Sen var där en fågel, falken så grå:
»Jag skall väl föra brevet till konung
Magnus gård.»

8. Hon lade det brevet i falkens klor.
Sen förde han det till konung Magnus
bord.

9. »Gåin och sadlen mig gångaren röd.
I dag skall jag frälsa en jungfru av nöd.»

10. Och konung Magnus böjde sig
neder till jord
och kysste det trädet allt uppå dess rot.
— nej, ingen man min sorg fördriva
kunde —

14. Lindormen.

a. PO, Nyl. III, 97. (B)
b. BR, S. L. S. 204, 284. (E)

c. HI, S. L. S. 82, 390; även
S. L. S. 125, 55. (D)

MELODI.
Översikt.

a. *Nl*, Pojo.

Varianter.

Sig - na lil - la satt och syd - de guld på skinn. Och de lek - te.
Så kom där en lind - orm så lån - ger och så led. Och de lek - te,
de lek - te u - ti nät - ter och i al - la si - na da - gar.

b. *Nl*, Bromarv.

Uppt. E. Hedman 1910.

Si - na li - ten gick ö - ver lån - - gan bro. Och de lek - te.
Där möt - te Si - na li - ten si - na brö - der - na sju. Och de lek - te,
de lek - te ut - i nät - - ter och al - la si - - na da - gar.

c. *Åb*, Hitis.

Uppt. O. R. Sjöberg 1887.

Sän - ga - li - ten sit - - ter i sän - gen och syr. Och de lek -
te. Till hen - ne så kom en lin - de - orm så grön. Och de lek - te, de
lek - te ut - i nät - ter och al - la si - na da - gar. De da - gar.

TEXT.

Översikt.

- A. Mäntsälä, Svenssons saml. 4,75; även Brage, årsskrift IV, 201.
 B. PO, Nyl. III, 97. (a)
 C. IÅ, Nyl. III, 98.
 D. «Sängaliten och lindormen», HI, S. L. S. 82, 238. (c)
 E. BR, S. L. S. 204, 295. (b)

Varianter.

A.

Mäntsälä. Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Signel lilla tjänade på konungens gård,
— och de lekte —
hon tjänade där uti fulla åtta år.
— de lekte uti nätter och i dagarne tre—
2. Och när som det led mot det nionde år,
så kom där en lindorm så lång och så grå.
3. »Och hör du Signel lilla, vad jag nu spörjer dig,
säg har du ej lust till att följa med mig?»
4. Och Signel lilla sadlade gångaren den grå,
och Signel lilla red på gullsadel så gott.
5. När som de kommo till rinnande ström,
grå gångaren han föll uppå silversmidder söm.
6. När som de kommo till stridande flod,
där stapplade gångarn, där bröt han sin fot.
7. Och Signel lilla gick och lindormen rann,
och Signel lilla mötte de bröderna fem.
8. »Och hör du syster lilla vad vi dig säga må,
varför skall du följa den lindorm så grå?»
9. »I käre mine bröder, låt mig ha min gång,
ty mig så är det spått i min barndom en gång.»
10. Och när som de kommo i lummi-gan lund,
då lyste Signel lilla att vila sig en stund.
11. Signel lilla breder ut silkeskappan den blå,
och lindormen lade sig så sakta där-uppå.
12. Och Signel lilla lade sig på kappan ock med,
och lindormen smög sig så varligt breve.
13. Och när som de sovit till stjärnennatt ljus,
så vaknar Signel lilla vid harpoljud.
14. Och när de hade sovit till dager stor,
så vaknar Signel lilla uti konungahus.
15. Och Signel lilla skådar sig vida ikring,
kring henne stodo tärnor i vidaste ring.
16. Och Signel lilla räcker ut snövitans hand,
så kom där fram till henne den fagrade man.
17. Och prinsen han talte till Signel lilla så:
»Min styvmoder har gjort mig till lindorm så grå:

18. »Och det skall du få vara, det
säger jag dig nu,
tills någon godvillig vill vara din brud.»

19. Och prinsen klappar Signel på
rödblomman kind:
»Och vill du vara allra kärestan min?»

20. Och prinsen tog Signel allt uti sin
famn,

och gav henne gullringar och drottninga-
namn.

21. Och det var stor glädje i unga
kungens gård,

— och de lekte —

det hade ej varit på fyratio år.

— och de lekte uti nätter och i dagarne
tre —

B.

Pojo.

1. Signa lilla satt och sydde guld på
skinn.

— och de lekte —

Så kom där en lindorm så långer och så
led.

— och de lekte,
de lekte uti nätter och i alla sina dagar —

2. »Och hör du Signa lilla vad jag
dig säga må:

Du lovte mig din ära och din tro.»

3. »Hur skall jag kunna lova dig min
ära och min tro,

du är ju en lindorm så långer och så
gröm.»

4. »Och hör du Signa lilla vad jag
dig säga må,

du ger mig en kyss och sedan låt mig gå.»

5. Signa lilla kastade båd sömmar
och gullsax,

och så följde hon den lindormen strax.

6. Så gingo de genom sju konunga-
land,

och Signa lilla gick och lindormen rann.

7. Så kommo de till en rosen gröner
lund,

där mötte hon sina sju bröder i samma
stund.

8. »Och hör du Signa lilla, vad jag dig
säga må,

du följer ju en lindorm så långer och så
gröm.»

9. »Och käre ni min bröder, I sägen
icke så,

det är ju en vidskepelse, som följer mig
nu åt.»

10. Så kommo de till en rosen gröner
äng,

där fant hon för sig en silkesbäddad
säng.

11. Signa lilla satt sig i sängen ned,
hennes ögon de runno, sina händer hon
vred.

12. Där sitter en fågel på liljona-
kvist:

»Gråt icke, Signa lilla, du lider ingen
brist.»

13. Signa la sig i sängen ned,
och ormen han la sig då vackert breve.

14. Om kvällen somna hon vid en
lindorm så kall,

om morgon vakna hon vid en konungs-
son så varm.

15. Konungen han satt sig upp och
lovade Gud:

»Nu är jag en människa, som jag har varit förr.»

16 Konungen tog Signa lilla uppå sitt knä,
så giver han henne guldringarne.

17. Och konungen tog Signa lilla bättre i sin famn,
— och de lekte —
så giver han henne drottninganamn.
— och de lekte,
de lekte uti nätter och i alla sina dagar —

C.

Ingå.

1. Signa lilla satt och sydde guld på skinn,
till henne kom en lindeorm där rinnandes in.
— och de lekte,
de lekte i nätter och alla sina dagar —

2. »Och hör du Signa lilla, lova mig din ära och din tro,
eller giv mig en kyss och låt mig sedan gå.»

3. »Hur kæn jag lova dig min ära och min tro,
jag är ju en människa och du är en lindeorm så stor?»

4. »Signa lilla, Signa lilla, säg icke så, det är ett viktigt mål, som dig nu förestår.»

5. Och Signa lilla lade bort sin nål och sin sax,
så följde hon med den lindeormen strax.

6. Och lindeormen rann över en bro,
där mötte Signa lilla sina bröder alla sju.

7. »Signa lilla, Signa lilla, följ med oss hem,
han delar ju dig mellan ungarna sin.»

8. »Och kära mina bröder, sägen icke så,

det är ett viktigt mål, som mig nu förestår.»

9. Och Signa lilla gick och lindeormen rann,
och så foro de genom sju kungaland.

10. Och lindeormen rann ut i en grön äng,
där mötte Signa lilla en silkesbäddad säng.»

11. Och Signa lilla satte sig på sängbalken ned
och vred sina händer och hjärtligen grät.

12. Men liten fågelsjöng uppå liljonakvist:
»Gråt inte, du Signa lilla, du lider ingen brist.»

13. Hon lade sig ned bredvid en lindeorm så kall,
och vakna upp bredvid en konungsson så varm.

14. Och han tog Signa lilla, satte henne uti sin famn,
gav henne guldkrona och drottninganamn.

— och de lekte,
de lekte i nätter och alla sina dagar —

D.

Hitis, Rosala. Sj. M. L. Holsten. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Sängaliten sitter i sängen och syr,
— och de lekte —
till henne så kom en lindeorm så gröm.
— och de lekte,
;: de lekte i nätter och alla sina dagar ;: —
2. Lindormen sade till Sängaliten så:
»Vill du nu giva mig din ära och din tro?»
3. »Huru kan jag giva dig min ära
och min tro,
du är ju en lindeorm så stor också gröm.»
4. »Vill du intet giva mig din ära och
din tro,
så giv mig en kyss och låt mig sedan gå.»
5. Sängaliten kastade sy och gullsax,
så följer hon då med lindeormen strax.
6. När som de kommo ett stycke nå-
got fram,
så mötte Sängaliten sina bröder alla
fem.
7. »Och hör du Sängaliten, du vänd
nu genast om,
- han skiftar ju dig mellan sina ungar
små.»
8. De gav sig åt vägen där fram,
Sängaliten gick och lindeormen rann.
9. När som de kommo genom sju ko-
nungaland,
så träffar Sängaliten en silkesbäddad
säng.
10. Sängaliten lade sig i sängen där
ner,
och lindeormen lade sig vackert där
bredvid.
11. Om aftonen låg hon vid en linde-
orm så kall,
om morgonen så låg hon vid en konun-
gason så varm.
12. Det blev stor glädje uti konun-
gahus;
— och de lekte —
bröllopet firades.
— och de lekte,
;: de lekte uti nätter och alla sina da-
gar ;: —

E.

Bromarv. Uppt. E. Hedman 1910.

1. Sina liten gick över långan bro.
— och de lekte —
Där mötte Sina liten sina bröderna sju.
— och de lekte,
de lekte uti nätter och alla sina dagar —
2. »Kära mina bröder ni låter mig gå!
Jag får väl själv lida den plåga för mig
står.»
3. Sina liten gick uti grönan äng,
där funnu Sina liten en silkebäddad
säng.
4. Sina liten gick och lindeormen rann,
de sökte sig genom sju konungaland.
5. Om afton så somna hon med
lindeorm så kall,
om morgon uppvakna hon med kunga-
son så varm.
6. Kungason satt upp och tackade
sin gud:
— och de lekte —
»Nu har jag blivit människa som jag var
förut.»
— och de lekte,
de lekte uti nätter och alla sina dagar —

15. Systrarna.

MELODI.

- Översikt.*
a. FB, I.N.E. Saml. O.A. (G)	l. NA, S.L.S. 352, 61. (N)
b. TE, I.N.E. Saml. O.A.	m. LF, R3, 165, 325; även S.L.S. 125, 27; Några prof n:r 3 (J, K, T, X)
c. HI, S.L.S. 367, 95. (R)	n. Det sjungande Finland II n:r 20.
d. KO, S.L.S. 352, 68.	o. LE, S.L.S. 512, 47.
e. HI, S.L.S. 367, 99. (I)	p. LU, S.L.S. 512, 43. (Z)
f. HI, S.L.S. 82, 375. (F)	q. SO, Brages folkvisor I, 162.
g. BO, B.F.A. n:r 20e; även I.N.E. Saml. O.A. (D)	r. PA, S.L.S. 512, 44. (L)
h. Ö.NI, Nyl. III, 29. (O)	s. KU, S.L.S. 508, 38. (Y)
i. NA, S.L.S. 82, 363. (Q)	t. KÖ, S.L.S. 383, 38.
j. LT, Nyl. III, 27. (C)	u. BÖ, S.L.S. 508, 37.
k. NA, S.L.S. 383, 40; även S.L.S. 352, 63.	v. KA, S.L.S. 281, 11. (B)

Varianter. a. Åb, Finby, Pettu.
Sj. Tilda Troberg.

Uppt. Otto Andersson.

Sys-ter sa-de till sys-ter så: Om som - ma - rens ti - - - der. Kom
följ mig ned till vi - da sjö-strand. Ör-te-ren spride- ut sig vi - da.
(Vi ska gå)

b. NI, Tenala.

Sj. Betty Elfvig (lärt visan av en barnsköterska från Tenala). Uppt. Otto Andersson.

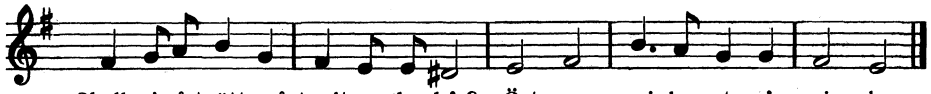
Sys - ter sa - de till sys - ter sin: Som - ma - rens tid.
Vi ska gå till sjö-strand. Ört-ren spride- ut så vi - - da.

c. Åb, Hitis, Vänö.

Sj. Tekla Bergen, f. 1870.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Sys - tren sa - - de till sys-tren sin: I som - ma - rens ti - - der.

Skall vi gå tvätta vårt vit-gu-la hår? Örte-ren sprider ut så vi - da.

d. Åb, Korpo, Jurmo.

Sj. *Emelia Andersson*, f. 1873.

Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

I som - ma - rens ti - - der.

Ör - ter sprider ut så vi - da.

e. Åb, Hitis, Bötesö.

Sj. *Sofia Svanström*, f. 1859.

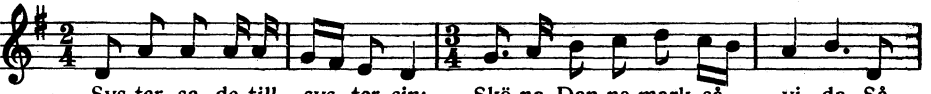
Uppt. *Greta Dahlström* 1924.

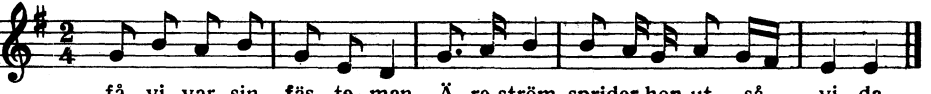
f.¹ Åb, Hitis, Högsåra.

Sj. *Edla Jakobsson*.

Uppt. *O. R. Sjöberg* 1880-talet.

Sys - ter sa - de till sys - ter sin: Skö - na Dan - ne - mark så vi - da. Så

få vi var - sin fäs - te - man. Ä - re - ström sprider hon ut så vi - da.

g. Nl, Borgå, Kurböle.

Sj. *Lovisa Blomkvist*, f. 1846.

Fonogr. *Otto Andersson*; kop. *G. Dahlström*.

Där bod - de en her - re allt up - på en ö. För Danne - mark lig - ger så

¹ Orig. tonart a-moll. Reviderad O. A.

vi - da. Han ha - de två dött-rar, men vackra vo-ro de. De
rod-de ut - i sjön med de å - rar.

2. Den e - na var så de - je - lig, hon glim-ma-de som en sol. För
Dan-ne-mark lig-ger så vi - da. Den äld-re var så fu - ler, så
svarter som en jord. De rod-de ut - i sjön med de å - - rar.

h. Ö. Nl.

Där bod - de en fis - - ka - re upp - - på vår ö. För
Dan-ne-mar-ken lig-ger här så vi - - da. Han ha - de två dött-rar och
bäg-ge var de mö. De rod-de ut - i sjö-ar med de å - rar.

i. Åb, Nagu.

Uppt. O. R. Sjöberg 1887.

Den yng - re gick fö - - re, hon sken som en sol. För
Dan-ne-mark lig - ger så vi - da. Den äld - re gick ef - ter, var
svar - ter som jord. De rod-de ut till sjös med de å - rar.

j. Nl, Lappträsk.

Där bod - de en bon - de up - på en ö. Ty
 Dan - nemark lig - ger så vi - - da. Han ha - - de två dött - rar och
 båg - ge var de mö. De rod - de up - på sjön¹ med de å - - ror.

k.² Åb, Nagu, Nötö.

Sj. Charlotta Lundström, f. 1868.

Uppt. Greta Dahlström 1925.

Där gin - - go två syst - rar på Klap - pa - la bro. Ty
 är - te - len sprid - er ut så vi - da.
 Vi rod - de u - ti sjön med de å - ror.
Snabbare
 När har - pan bör - ja - de lå - - ta, så bör - ja - de bru - den att
 grå - ta. Nog har jag fått hennes kä - ra fäs - te - man. Men
 rod - de ej i sjön med de å - - ror.

l. Åb, Nagu, Nötö.

Sj. Levina Johansson, f. 1866.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

Där bod - de en bon - de långt sö - der un - der ö. För

¹ I en annan uppteckning från Lappträsk: De rodde uppå sjön utan åror. *Not i Nyl.* III.² Varianten har även upptecknats år 1923 efter samma person (S.L.S. 352, 63). Den är ofullständigare i fråga om texten. Refrängen är här: Och örteran o. s. v. Melodien är lika som ovan, men första strofen är genomgående punkterad.

Dan - ne-mark lig - ger så vi - da. Han ha - de tven - ne dött - rar och
båg - ge var de mö. De rod - de u - ti sjön med dess å - - rar.

m.¹ Öb, Lappfjärd.

Uppt. O. R. Sjöberg 1875.

Sys - ter, sys - ter, släpp mig i land. Dig så vill jag gi - va mitt
gull - - rö - da band. Som - mar och äng, som - mar och äng. Och
al - - la små fåg - lar de sjun - ga så väl om som - - ma - - ren.

n. Öb (?).

Arr. för solosång av K. Collan i Det sjungande Finland II, 1871.

Det gin - go två systrar till - - li - - ka, att tvät - ta klä - der snö - vi - - ta.
Sommar och äng. Al - la små fåg - lar de sjunga så väl om som - ma - ren.

o. Åt, Lemland, Järsö.

Sj. Hilma Jansson, f. 1884.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1929.

Häl - sa hem åt min far, häl - sa hem åt min mor. Blå - ser
kallt, kallt vä - der i - från sjön. Säg dem att jag vi - - lar i
böl - jor - na de blå. Blå - ser kallt, kallt vä - der i - från sjön.

¹ Två varianter lika i Lappfjärd enl. S.L.S. 19, 828 och R3, 165, 325. En variant fr. Kumlinge (S.L.S. 508, 42) överensstämmer i huvudsak med m.

² Refrängens 3. och 4. takter, »alla små fåglar», ha opunkterade åttandedelar i Rancken, Några prof.

p.¹ Ål, Lumparland, Lumpo.
Sj. *Anna Andersson*, f. 1858.

Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1929.

Det var en gång en fis-ka-re, han het-te Pet-ter Smed. Blå-ser
kallt, kallt vä-der i-från sjön. Hon ha-de tven-ne dött-rar, så
fag-ra vo-ro de. Blå-ser kallt, kallt vä-der i-från sjön.

q. Ål, Sottunga.
Sj. *Elna Moberg*, Pargas.

Uppt. *John Granlund*.

Det bod-de en fis-ka-re vid grönskande strand. Det blåser kallt,
kallt vä--der, i-från sjön. Han ha--de två dött-rar så
fag-ra vo-ro de. Det blå-ser kallt, kallt vä-der i-från sjön.

r. Åb, Pargas, Fallböle.
Sj. *Marta Sundqvist*, f. 1895.

Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1929.

Det var en gång en her-re-man, som bod-de på en ö. Blå-ser
kallt, kallt vä-der i-från sjön. Han ha-de tven-ne dött-rar, så
fag-ra vo-ro de. Blå-ser kallt, kallt vä-der i-från sjö.

¹ Var. fr. Ål, Föglö (S.L.S. 512, 40) i huvudsak lika, men 5. takten är: d d c h a f i s s a; takten genomgående punkterad.

s. Ål, Kumlinge, Brändö, Fiskö.
Sj. *Hanna Eriksson*, f. 1896.

Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1928.

Det bod - de en fis - ka - re vid grön-skan-de strand. Det blå-ser
kallt, kallt vä-der ö - ver sjön. Han äg - de tven-ne dött - rar och
fag-ra vo - ro de. Det blå-ser kallt, kallt vä - der ö - ver sjön.

t. Ål, Kökar, Finnö.
Sj. *Franselia Hamberg*, f. 1861.

Uppt. *Greta Dahlström* 1925.

Där bod - de en skräd-da-re allt ne - re vid en strand. Det blåser
kallt, kallt vä-der ö-ver sjön. Han ha - de tven-ne dött-rar och
fag-re vo-ro de. Det blå-ser kallt, kallt vä-der ö - ver sjön.

u. Ål, Brändö, Fiskö.
Sj. *Fanny Nordberg*, f. 1905.

Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1928.

Det bod - - de en fis - ka - re vid havs-stranden blå. Det blå-ser
kallt, kallt vä-der i - från sjön. Han äg - de tven-ne dött-rar och
fag - ra vo - ro de. Det blå-ser kallt, kallt vä - der i - från sjön.

v. Nl, Karis.

Uppt. *V. E. V. Wessman* 1917.

Det bod - de en bon - de vid sjö - a strand. Det blå - ser

kallt, kallt vä-der ö-ver sjön. Och tven-ne dött-rar ha-de
han. Det blå-ser kallt, kallt vä-der ö-ver sjön.

A. NI, Svenssons saml. 6, 34; Brage, årsskrift VII, 80.	M. SA, I.N.E. 6, 51.	TEXT. <i>Översikt.</i>
B. KA, S.L.S. 281, 11. (v)	N. NA, S.L.S. 352, 62. (l)	
C. LT, Nyl. III, 27. (j)	O. Ö.NI, Nyl. III, 29. (h)	
D. BO, I.N.E. Saml. O. A. (g)	P. ES, Svenssons saml. 6, 22.	
E. OR, R5, 186, 1.	Q. NA, S.L.S. 82, 5. (i)	
F. HI, S.L.S. 82, 77. (f)	R. HI, S.L.S. 367, 96. (c)	
G. FB, I.N.E. Saml. O. A. (a)	S. KO, S.L.S. 352, 66. (m)	
H. HI, S.L.S. 82, 259.	T. LF, R3, 165, 325; fragm. Några prof 11. (m)	
I. HI, S.L.S. 367, 100. (e)	U. MA, R3, 155 s. 76.	
J. LF, R3, 165, 261; även Några prof 10. (m)	V. SB, R3, 165, 247.	
K. LF, R3, 165, 326; fragm. Några prof 11. (m)	X. KU, S.L.S. 508, 43. (m)	
L. PA, S.L.S. 512, 45. (r)	Y. BÖ, S.L.S. 508, 39. (s)	
	Z. FÖ, S.L.S. 512, 41. (p)	
	Å. LE, S.L.S. 512, 38.	

A.

Nyland. Ur Helga Åbergs handskrivna vishäfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Det bodde en bonde vid sjöstrand,
— ungt är mitt liv, ungt är mitt liv —
här tvenne döttrar ägde han.
— vad vållar mig den tungan —

2. Den ena var vit som den vita snön,
om kinden var hon rosenröd.

3. Den andra var svart som det
svarta sot,
desslikes ock av onskfullt mod.

4. Den äldre hon talte till systeren så:
»Kom låtom oss ned till sjöstrand gå.»

5. Och när som de kommo till stran-
den ned,
den äldre hon skuffa den yngre i sjön.

6. »Min syster, min syster, du drag
mig i land,
åt dig vill jag giva mitt röda gullband.»

7. »Ditt röd gullband det får väl
jag,
men aldrig du skådar Guds klara dag.»

8. »Min syster, min syster, du drag
mig i land,
åt dig vill jag giva min gullkrona röd.»

9. »Din gullkrona röd den får väl jag,
men aldrig du skådar Guds klara dag.»

10. »Min syster, min syster, du drag
mig i land,
åt dig vill jag giva min kära fästeman.»

Varianter.

11. »Din käre fästeman den får
väl jag,
men aldrig du skådar Guds klara dag.»
12. En spelman gick utmed stranden
fram,
då såg han på sjön där var det liket sam.
13. Den sköna jungfrun på land han
drar,
sen gör han en harpa så rar därutav.
14. Sen gör han en harpa så rar
därutav,
den harpan had en förunderlig röst.
15. Sen tog han den jungfrunens
fingrar små,
han gjorde harposkruvar därå.
16. Sen tog han den jungfrunens
gullgula hår,
han gjorde harposträngar därå.
17. Sen gångar han sig med vägen
allt fram,
så ljuveliga här den harpan klang.
18. Sen gångar han sig in i bröllops-
gård,
så sorgeliga här den harpan slår.
19. Bruden hon talte till spelemannen
så:
»Mig lyster höra din harpa slå.»
20. Det första slag han på harpan slår,
bruden hon satt på en höger stol.
21. Det andra slag han på harpan
gran,
där kläddes av bruden silkeskjol.
22. Det tredje slag han på harpan slog,
— ungt är mitt liv, ungt är mitt liv —
den bruden hon låg uti sängen död.
— vad vållar mig den sorgen —

B.

Karis. Uppt. V. E. V. Wessman 1917.

1. Det bodde en bonde vid sjöstrand,
— det blåser kallt, kallt väder över
sjön —
och tvenne döttrar hade han.
— det blåser kallt, kallt väder över
sjön —
2. Den äldsta var svart som den
svarta jord,
den yngsta var vit som den klara sol.
3. Och syster talte till syster så:
»Kom skola vi ned till sjöstrand gå.»
4. »Och tvättar du dig än natt och dag,
slätt aldrig du blir så vit som jag.»
5. Och som de nu stodo på sjöstrand,
så stötte den äldsta sin syster av sand.
6. »Och kära min syster, du hjälp mig
i land,
åt dig vill jag giva mitt röda gullband.»
7. »Ditt röda guldband får jag väl
ändå,
men aldrig skall du på Guds gröna
jord gå.»
8. »Och kära min syster, du hjälp
mig i land,
åt dig vill jag giva min gullkrona grann.»
9. »Din gullkrona får jag väl ändå,
men aldrig skall du på Guds gröna
jord gå.»
10. »Och kära min syster, du hjälp
mig i land,
åt dig vill jag giva min fästeman.»

11. »Din fästeman får jag väl ändå,
men aldrig skall du på Guds gröna
jord gå.»

12. »Hälsa då hem till min fader god:
Jag dricker mitt bröllop i klara flod.

13. Och hälsa hem till min fästeman:
Min brudsäng jag bäddar på viter sand.»

14. Där bodde en sjöman vid den
strand,
han såg ut på sjön var liket det sam.

15. På stranden skön jungfru upp
han tar,
och gör utav henne en harpa så rar.

16. Han tog den jungfruns snövita
bröst,
den harpan månd klinga med ljuvlig
röst.

17. Så tog han den jungfruns fingrar
små
och gjorde i harpan skruvar därå.

18. Han tog den jungfruns gullgula
hår
och gjorde harposträngar därå.

19. Så förde han harpan till brudens
gård,
där bröllopet ständar med lust och ståt.

20. Det första slag han på harpan
slog,
den bruden hon satt uti brudstol och log.

21. Det andra slag som på harpan
rann,
då klädde de av bruden så grann.

22. Och tredje slag, som på harpan
ljöd,
— det blåser kallt, kallt väder över
sjön —
den bruden hon låg i brudsängen död.
— det blåser kallt, kallt väder över
sjön —

C.

Lapträsk.

1. Där bodde en bonde uppå en ö,
— ty Dannemark ligger så vida —
han hade två döttrar och bägge var
de mö.
— de rodde uppå sjön med de åror —

2. Systemen sade till systemen sin:
»Vi ska till sjöstrand och tvätta våra
ben.»

3. Den yngre hon satte sig ut på en
sten,
där stuvade den äldre den yngre uti sjön.

4. »Och käraste du min syster, du
hjälp mig i land,
dig så vill jag giva mina guldringar
fem.»

5. »Din guldringar fem dem får jag
väl ändå,
men aldrig skall du mer på Guds gröna
jorden gå.»

6. »Och käraste du min syster, du
hjälp mig i land,
dig så vill jag giva mitt guldbälte röd.»

7. »Ditt guldbälte röd det får jag
väl ändå,
men aldrig skall du mer på Guds gröna
jorden gå.»

8. »Och käraste du min syster, du
hjälp mig i land,
dig så vill jag giva min guldkrona röd.»

9. »Din guldkrona röd den får jag väl ändå,
men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå.»

10. »Och käraste du min syster, du hjälp mig i land,
och dig så vill jag giva min unga fästeman.»

11. »Din unga fästeman den får jag väl ändå,
men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå.»

12. Det bodde en spelman invid den strand,
han såg ut på sjön var liket sam.

13. På stranden unga jungfrun upp han tar,
och gör utav henne en harpa så rar.

14. Han tar den jungfruns snövita bröst,

den harpan månd klinga med ljuvelig röst.

15. Så tog han den jungfruns fingrar små
och gjorde i harpan skruvar därå.

16. Så tog han den jungfruns gullgula hår
och gjorde harposträngar därå.

17. Första gången han på harpan slog,
så blekna bruden på bägge sina kind.

18. Andra gången han på harpan slog,
så knicknade bruden till golvet ned.

19. Tredje gången han på harpan slog,
— ty Dannemarken ligger så vida —
så remnade murarna och fönstret sprang.
— de rodde uppå sjön med de åror —

D.

Borgå, Kurböle. Sj. Lovisa Blomkvist, f. 1846. Uppt. Otto Andersson 1908.

1. Det bodde en herre allt uppå en ö,
— för Danjemark ligger så vida —
han hade två döttrar och vackra voro de.
— de rodde uti sjön med de åror —

2. Den yngre var så dejelig, hon glimmade som en sol,
den äldre var så fuler, så svarter som en jord.

3. Den yngre systemen sade till den äldre så:
»Vi ska gå till sjöstrand och tvätta våra ben.»

4. Den yngre gick förut, hon glimmade som en sol,
den äldre gick efter så fuler som en jord.

5. Den yngre systemen satte sig ned på en sten,
den äldre hon tocka henne i havsens djup.

6. »Kära du min syster, du hjälp mig på sten,
dig så vill jag giva mitt röda gullskrin.»

7. »Och väl så kan jag få ditt röda gullskrin,
men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå.»

8. »Kära du min syster, du hjälp mig i land,
och dig så vill jag giva mitt gullvirka band.»

9. »Och väl så kan jag få ditt gullvirka band,
men aldrig skall du mer på Guds gröna jorden gå.»
10. »Och kära du min syster, du hjälpe mig på strand,
och dig så vill jag giva min lilla fästeman.»
11. »Och väl så kan jag få din lilla fästeman,
men aldrig skall du mera på Guds gröna jorden gå.»
12. Det kom en skeppare och seglade till land,
han tog den jungfrun i snövitans hand.
13. På stranden den unga jungfrun upp han tar,
och gjorde utav henne en harpa utav gull.
14. Han tog den jungfruns gullgula hår
och gjorde harposträngar utå.
15. Av fingrarna så gjorde han skruvarna små,
och armarna så gjorde han harpostråkar därutå.
16. Första gången han uppå gullharpan slog,
så dansade alla, så än de spotta blod.
17. Och andra taget han uppå gullharpan slog,
så dansade bruden, så hjärtat sprack.
18. Han slog den harpan sönder bredvid en sten,
— för Danjemark ligger så vida —
för honom stod en jungfru så fager och så skön.
— de rodde uti sjön med de årar —

E.

Oravais. Uppt. J. E. Wefvar.

1. Det bodde en byggmästare allt under Österö,
han hade två döttrar och bägge voro mö.
— de¹ rodde uttill² sjös med de årar.
2. Den yngre gick före, hon sken som en sol,
den äldre gick efter, hon var svarter som en jol.
3. Den yngre hon steg på en stock däruti,
den äldre skottade henne uti havsens djupa bottn.
4. »Ack kära min syster, hjälp mig i land,
så skall du få mitt röda gullband,
för Danemark ligger så vida.»
5. »Ditt röda gullband det får jag väl ändå,
men du skall aldrig mera på Guds gröna jord få gå.»
6. »Ack kära min syster, hjälp mig i land,
så skall du få min röda gullskor,
för Danemark ligger så vida.»
7. »Din röda gullskor dem får jag väl ändå,
men du skall aldrig mera på Guds gröna jord få gå.»
8. »Ack kära min syster, hjälp mig i land,
så skall du få mitt röda gullskrin,
för Danemark ligger så vida.»

¹ I str. 1—13 är omkvädet: De rodde o. s. v.; i str. 14—24: Han rodde o. s. v.² I stället för 'uttill' förekommer formen 'uti' i ett antal strofer.

9. »Ditt röda gullskrin det får jag väl ändå,
men du skall aldrig mera på Guds gröna jord få gå.»
10. »Ack kära min syster, hjälp mig i land,
så skall du få min gullkrona så röda,
för Danmark ligger så vida.»
11. »Din gullkrona så röda den får jag väl ändå,
du skall aldrig mera på Guds gröna jord få gå.»
12. »Ack kära min syster, hjälp mig i land,
så skall du få min unga fästeman,
för Danmark ligger så vida.»
13. »Din unga fästeman den får jag väl ändå,
men du skall aldrig mera på Guds gröna jord få gå.»
14. Så bodde en fiskare allt under Österö,
han hörde en ynkelig låt därifrån.
— han rodde uti sjös med de årar —
15. Så tog han skön jungfrun i sin snövita hand,
och förde henne hem till sitt fäderne-land.
16. Av kroppen gjorde de harpen utav.
- Av armarna gjorde de stråkarna utav.
17. Av hennes gullröda (ljusgula) hår gjorde de harpesträngarna.
Av fingerna gjorde de harpepinnorna.
18. Första taget de uppå gullharpen klang,
bänkarna darra och låsena sang.
19. Andra taget de uppå gullharpen klang:
»Bruden hon haver mitt röda gullband.»
20. Tredje taget de uppå gullharpen klang:
»Bruden hon haver min röda gullskor.»
21. Fjärde taget de uppå gullharpen klang:
»Bruden hon haver mitt röda gullskrin.»
22. Femte taget de uppå gullharpen klang:
»Bruden hon haver min gullkrona så röd.»
23. Sjätte taget de uppå gullharpen klang:
»Bruden hon haver min unga fästeman.»
24. Nu så togo de harpen och slogo mot en sten.
Därutav uttrann en jungfru så fager och så skön.
— han rodde uttill sjös med de årar —

F.

Hitis, Högsåra. Sj. Edla Jakobsson. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Syster sade till syster sin:
— sköna Danmark så vida —
»Så få vi var sin fästeman.»
— äreström sprider hon ut så vida —
2. Den yngre gick före med utslaget hår
— om sommarens tida —
den äldre gick efter med falsker råd.

12. Spelman tog hennes huvudskålla, och gjorde därav harpebolla.

13. Han tog hennes gullgula hår, och lagade harposträngar av.

14. Han tog hennes tånar små, och gjorde därav harpeknappar av.

15. Han tog hennes fingrar små, och laga där harpepinnar av.

16. Första gången harpan slog, bruden och brudgummen log.

17. Andra gången harpan lät, bruden och brudgummen grät.

18. Tredje gången harpan klang:
»Var är brudgum, min lille fästman?»

19. Spelman tog harpan och slog i en sten,
— om sommarens tider —
därav upprann en jungfru så skön.
— örteren sprida ut sig vida —

H.

Hitis, Böle. Sj. Lisa Rosenlund. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Syster sade till syster sin:
— om sommarens tider —
»Vi skola gå tvätta vår vitgula hår.»
— ärtelen (ärtrev) sprider ut så vida —

2. Den yngre gick före med gult utslaget hår,
den äldre gick bakefter med falsker råd.

3. Den yngre sätt sig uppå en sten,
den äldre kuffa henne i älven ner.

4. »Syster, syster, hjälp mig vid liv,
du skall få mitt röde gullskrin.»

5. »Väll får jag ditt röde gullskrin,
men aldrig hjälper jag dig mer med liv.»

6. »Syster, syster, hjälp mig i land,
du skall få mitt röde gullband.»

7. »Väll får jag ditt röde gullband,
men aldrig hjälper jag dig i land.»

8. »Men om jag får din fästeman,
så skall jag hjälpa dig i land.»

9. »Nej, förrän du får min fästeman,
så tar jag mig land på snövitans sand.»

10. Fram kom där en fiskköpare fram,
han såg var som liket låg.

11. Han tog hennes snövitans kropp
och gjorde den till harpestock.

12. Han togo hennes snövitans bröst
och gjorde det till harpebröst.

13. Han togo hennes vitgula hår,
han gjorde där till strängar uppå.

14. Han togo hennes finger små,
han gjorde dem till tapplor uppå.

15. Han togo harpan under sin arm
och slankar så i brudasalen in.

16. Första gången han på harpan tog,
satt bruden uppå bänken och log.

17. Andra gången han på harpan lät,
så satt bruden på bänken och grät.

18. Tredje gången han på harpan lät:
»Bruden är min syster.»

19. »Ge nu spelman öl och mat
— om sommarens tider —
och böd nu för den harpan i kyrkograv.»
— ärtelen sprider ut så vida —

I.

Hitis, Bötösö. Sj. Sofia Svanström, f. 1859. Uppt. Greta Dahlström 1924.

1. »Söta syster, hjälp mig i land,
— i sommarens tider —
skall du få mitt röda gullband.»
— örter sprider ut så vida —
2. »Aldrig hjälper jag dig på land,
likväl får jag ditt röda gullband.»
3. »Söta syster, hjälp mig på bro,
skall du få mina röda gullsko.»
4. »Aldrig hjälper jag dig på bro,
likväl får jag dina röda gullsko.»
5. »Söta syster, hjälp mig på land,
skall du få min fästeman.»
6. »Aldrig hjälper jag dig på land,
likväl får jag din fästeman.»
7. Lekaren gick sig ned till strand.
Liket var då oppflutet på land.
8. Lekaren tog hennes snövita kropp,
gjorde därav en harpestock.
9. Lekaren tog hennes gula hår,
gjorde harpan strängar på.
10. Lekaren tog hennes finger små,
gjorde harpan tapplor på.
11. Lekaren tog hennes fingerguld,
gjorde harpan ljuderfull.
12. Lekaren gick till bröllopets gård,
begärde att harpan få spela på.
13. Harpan slog det första,
bruden börjar gråta.
14. Harpan slog det andra,
bruden börjar bedja.
15. Harpan slog det tredje:
»Bruden med mig tälte.»
16. Harpan slog det fjärde:
»Bruden är min syster.»
17. Harpan slog det femte:
»Bruden har mig dränkit.»
18. Och brudgummen svarade med
en röst:
»Jag vill ingen mörderska ha.»
19. Han sadlade sin gångare grå
— i sommarens tider —
och körde bruden i stycken små.
— örter sprider ut så vida —

J.

Lappfjärd, Dagsmark. Sj. Karl Gust. Lång. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. .: »Kära min syster, kom följa
mig på klapparsten». .: .:
.: Nej, jag har inga kläder oren.» .: .:
— herren min, sommar och äng,
och alla små fåglar de sjunga så väll
uti lunden —
2. .: Så följde hon sin syster på klap-
parsten, .: .:
- .: så skuffade den ena den andra isjön. .: .:
3. .: »Kära min syster, hjälp mig i
land, .: .:
.: så skall du få mitt gullröda band.» .: .:
4. .: »Nog får jag ditt gullröda
band, .: .:
.: men aldrig skall syster komma i
land.» .: .:

5. :; »Kära min syster, hjälp mig i land, :; :; så skall du få mitt gullröda skrin.» :; :;
6. :; »Nog får jag ditt gullröda skrin, :; :; men aldrig skall syster komma i land.» :; :;
7. :; »Kära min syster, hjälp mig i land, :; :; så skall du få min fästeman.» :; :;
8. :; »Nog får jag din fästeman, :; :; men aldrig skall syster komma i land.» :; :;
9. :; Så hände det på en månads tid, :; :; att bröllopet skulle hållas. :; :;
10. :; Så fanns det en man i en annan by, :; :; som musiken skulle hålla. :; :;
11. :; Så sökte han i dagarna tu :; :; ett träd som skulle musiken hålla. :; :;
12. :; Och första gången harpan klang :; :; »Brudens fader är min fader.» :; :;
13. :; Andra gången harpan klang :; :; »Brudens moder är min moder.» :; :;
14. :; Tredje gången harpan klang :; :; »Brudens fästeman är min fästeman.» :; :; — herren min, sommar och äng, och alla små fåglar de sjunga så väll uti lunden —

K.

Sideby. Sj. Nicklas Teir (el. Westerback). Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Det gingo två systrar tillika, de tvådde sina kläder snövita. — sommar och äng, sommar och äng, och alla små fåglar de sjunga så väll om sommaren —
2. När de kommo till vettsten, då knuffade den yngre den äldre i sjön.
3. »Kära du min syster, släpp mig med livet i land, åt dig så vill jag giva mitt gullröda band.»
4. »Ditt gullröda band, det kan jag väll få, men aldrig så kan du slippa med livet i land.»
5. »Kära du min syster, släpp mig med livet på ö, åt dig vill jag skänka min gullkrona röd.»
6. »Din gullkrona röd, den kan jag väll få, men aldrig skall du slippa med livet på ö.»
7. »Kära du min syster, släpp mig med livet i land, åt dig så vill jag skänka min gullkedja grann.»
8. »Din gullkedja grann, den kan jag väll få, men aldrig skall du slippa med livet i land.»
9. »Kära du min syster, släpp mig med livet i land, åt dig så vill jag skänka min fästeman så grann.»
10. »Din fästeman grann kan jag väll få, men aldrig så skall du slippa med livet i land.»

11. »Hälsa adjö åt min fader,
jag dansar mitt bröllop rätt glader.

12. Hälsa adjö åt min moder,
jag dansar mitt bröllop i floder.

13. Hälsa adjö åt min broder,

jag dansar mitt bröllop i floder.

14. Hälsa adjö åt min syster,
jag dansar mitt bröllop helt lyster.»
— sommar och äng, sommar och äng,
och alla små fåglar de sjunga så väll
om sommaren —

L.

Pargas, Fallböle. Sj. Marta Sundqvist, f. 1895. Uppt. Alfchild Adolfsson 1929.

1. Det var en gång en herreman, som
bodde på en ö.
— blåser kallt, kallt väder ifrån sjön —
Han hade tvenne döttrar, så fagra voro
de.
— blåser kallt, kallt väder ifrån sjön —

2. Den yngre hon sade till den äldre
se så här:
»I morgon så skall vi till havsstranden
ner.»

3. Den yngre gick före med ut-
kammat hår,
den äldre gick efter med sju falska råd.

4. Den yngre hon satte sig uppå en
sten,
den äldre hon skuffade henne därifrån
ner.

5. »O, snälla du min syster, hjälp
upp mig på land!»
»Nej, aldrig så skall du mer på gröna
jorden gå.»

6. »O, snälla du min syster, hjälp upp
mig på land,
så skall jag dig giva mitt röda siden-
band.»

7. »Det vackra sidenbandet tar jag
väl ändå,
men aldrig så skall du mer på gröna
jorden gå.»

8. O, snälla du min syster, hjälp
upp mig på land,
så skall jag dig giva min sidenklän-
ning grann.»

9. »Din vackra sidenklänning tar jag
väl ändå,
men aldrig så skall du mer på gröna
jorden gå.»

10. »O, snälla du min syster, hjälp
upp mig på land,
så skall jag dig giva min vackra fäste-
man.»

11. »Din vackra fästeman tar jag
väl ändå,
men aldrig så skall du mer på gröna
jorden gå.»

12. »Hälsa hem åt far och mor, hälsa
hem åt far och mor,
— hälsa hem, hälsa hem åt far och mor —
att jag dricker brudeskålen från havs-
botten ner.»
— hälsa hem, hälsa hem åt far och
mor —

M.

Saltvik. Sj. Erik Eriksson. Uppt. Fridolf Andersson.

1. Det bodde en fiskare på gröns-
kande strand.
— det blåser kallt väder ifrån sjön —
Han hade trenne döttrar, och fagra
voro de.
— det blåser kallt, kallt, väder ifrån
sjön —
2. Den yngsta hon var vacker som
den fagraste ros,
den äldsta hon var svart som den svar-
taste jord.
3. Den äldsta hon sade till den
yngsta så:
»Vi skall gå ned till havet och bada
oss i dag.»
4. Den yngsta hon gick före med ut-
kammat hår,
den äldsta hon gick efter med sju
falsa råd.
5. Den yngsta hon satte sig allt ned
på en sten,
den äldsta hon skuffar henne i mörka
böljan ned.
6. »Söta min syster, kom hjälp mig
upp på land,
så skall jag dig giva mitt rödaste gull-
band.»
7. »Ditt rödaste gullband, det tager
jag ändå,
men aldrig skall du mera på denna jor-
den gå.»
8. »Söta min syster, kom hjälp mig
upp på land,
så skall jag dig giva min ring utav min
hand.»
9. »Din ring utav din hand, den tager
jag ändå,
men aldrig skall du mera på denna jor-
den gå.»
10. »Söta min syster, kom hjälp mig
uppå land,
så skall jag dig giva min fästeman så
grann.»
11. »Din fästeman så grann, den ta-
ger jag ändå,
men aldrig skall du mera på denna jor-
den gå.»
12. »Adjö, min kära syster och fäste-
man så grann.
Nu dricker jag min brudskål i mörka
böljan blå.»

OTRYCKTA N. (str. enl. D: 1, 2 a, 4, 4 a, 5, 6, 8, 10,
12, 15^a, 16, 17^a18^a) Nagu, Nötö. Sj. Levi-
na Johansson, f. 1866. Uppt. G. Dahl-
ström 1923.

Översikt.

O. (1, 3, 4, 2 a, 5—12). Ö. Nyland. Uppt.
Arvid Nyberg 1870.

P. (3, 4^{5a}, 6—11, 11 a). Esbo, Röskog.
Sj. Johanna Lindström, f. 1839. (Lärt
visan av mor). Uppt. A. P. Svensson.

Q. (4, 5, 8, 9, 6, 7, 10, 11). Nagu. Uppt. J.
E. Wefvar 1880-talet.

R. (str. enl. H: 1—3, 6—11, 13, 14, 16,
17, 18^a, 19). Hitis, Vänö. Sj. Tekla Ber-
gen, f. 1870. Uppt. G. Dahlström 1924.

S. (1, 3, 6, 7, 7 a, 13, 14^a13^a, 16). Korpo,
Brunskär. Sj. Augusta Jansson, f. 1869.
Uppt. G. Dahlström 1923.

T. (str. enl. K: 1, 2¹¹2², 3—6, 9—14, 14 a).
Lappfjärd, Härkmeri. Sj. Maria Berg-
ström. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

U. (1—6, 9). Malax. Uppt. J. R. Aspe-
lin 1869.

V. (1—6). Sideby. Uppt. J. E. Wefvar
1875—1876.

X. (1, 3, 4, 9, 10). Kumlinge. Sj. Anna
Lindén, f. 1879. Uppt. A. Adolfsson 1928.

Y. (str. enl. M: 1—12). Kumlinge. Sj.
Hanna Eriksson, f. 1896. Uppt. A. Adolfs-
son 1928.

Z. (1, 3—12 a). Föglö, Stentorpa. Sj. Greta
Englund, f. 1910. Uppt. A. Adolfsson 1929.

Å. (1, 3—11) Lemland, Norrby. Ur ett
vishäfte. Uppt. A. Adolfsson 1929.

Avvikelser i N—Q enligt D.

1¹ Där b. e. bonde långt söder under ö N; Där b. en fiskare uppå vår ö O—1² tvenne N; bägge var de mö N, O.

2 a¹ Den yngre gick före N, O; med utkammat hår N; m. utslaget h. O—2 a² den äldre gick efter N; kom e. O; med tvenne falska råd N; m. sju f. r. O.

3¹ D. äldre hon s. t. d. yngre så O; Och viljom vi gånga till liljomkvättsten P—3² ner till stranden o. leka på sand O; Där vilje vi tvätta våra kläder så ren P.

4¹ före N, O, Q; var vacker s. e. s. N; sken Q; den äldre gick bakett P—4² kom e., så svart s. e. j. O; var svarter N, Q; [en] Q.

4 a Den yngre hon satte uppå en sten. För det hon skulle tvätta sin snövita ben N.

5¹ D. y. hon s. s. N, O, Q; uppå en stock N; p.e. klappstock Q—5² D. ä. skutt stocken i havets bölja blå N; D. ä. kom efter sköt henne i sjön O; D. ä. sköt h. i. h. böljor blå Q; Så skuffa den äldre den yngre i sjön P.

6¹ [du] N, P, Q; nu i land N; kom h. m. i land O; nu till land P; om liv Q—6² Så vill jag dig giva min röda guldpall O; Mina röda gullskor dem giver jag dig P; min röda guldkniv Q; m. r. gullband N.

7¹ Din... den får jag väl ändå O; Din... dem (den) kan jag väl få P, Q—7² Men intet

hjälper jag dig till landet ändå P; på denna j. g. Q; jord O.

8¹ nu på bro N; *enl.* 6¹ P—8² min gullröda skor N; mitt röda guldband Q; mitt halva Sverges land O; Min röda gullklänning den giver jag dig P.

9 str. 7 *upprepas.*

10¹ och hjälp m. nu i land N, P; kom hjälp m. på land Q; *enl.* 6¹ O—10² unga f. N, O; kära f. Q; Min unge fästman den giver jag dig P.

11 str. 7 *upprepas.*

11 a Adjö min fader, adjö min mor. Adjö min fästman, adjö min bror. Och så drucknade hon P.

12¹ Så k. där e. fiskare roendes därom N; Där bodde e. s. ett stycke ifrån O—12² Och fiskaren tog jungfrun uti sin båt N; Han hörde på jungfruns ynkeliga lät O.

15¹ Och f. dem g. de harposkruvar av N—15² saknas i N.

16¹ F. slaget h. på g. s. N—16² Bjälkarna ur taket och fönstrena de sang N.

18¹ Då rann där upp e. j. så vacker o.s.s. N.

*Omkväde*¹: Dannemark N, Q; Danne-marken l. här s. v. O; *saknas i* P—*Omkväde*²: sjöar m. d. åror O; med dess å. N; ut till sjöss Q.

Avvikelser i R, S enligt H.

1¹ Systren R; S. talte t. s. sin S—1² Skall vi gå R; Kom, skola vi ned till sjöstrand gå S.

2¹ [gult] R.

2² [bak] efter m. f. håg R.

3¹ satt s. ned på R; Och som de kommo till sjöstrand S—3² knuffa h. i ä. ned R; Så stötte den äldsta sin syster av sand S.

6¹ Och kära min syster du h. m. i l. S—6² Dig vill jag giva R, S; min fästeman S.

7¹ Det röda gullbandet får jag hur jag kan R; Din fästeman får jag väl ändå S—7² Men aldrig skall du på Guds gröna jord gå S.

7 a. Om du dig tvättar båd natt och dag. Aldrig du bliver så vit som jag S.

8² Då så hjälper jag d. till l. R.

9² Så slutar j. mitt liv p. s. strand R.

10¹ Sen kom en f. f. R; H. sågo v. det R.

13¹ Sen togo han R; Så tog de den jungfruns gullgula h. S—13² Och gjorde i harpan strängar därav S; Och g. det till strängar därpå R.

14¹ Sen t. han h. fingrar s. R; Så tog de den jungfruns fingrar s. S—14² Och satte d. t. t. därpå R.

16¹ F. slaget R; Det f. slag h. p. h. slog S—16² Håller mig det unga S.

17¹ Men a. slaget h. p. h. tog R.

19¹ G. den harpan R—19² O; fören den till kyrkegrav R.

*Omkväde*¹: saknas i S; i s. tider R—*Omkväde*²: Örteran R.

Avvikelser i T—X enligt K.

1¹ Det var t. s. t. U; Två s. gingo T, X; till bökesten T; ner till sjöstrand X—1² Att böka s. k. s. T; För att byka X; som gick och klappade k. s. U.

2¹ När som d. k. t. byksten U; bökesten T—2² skuffa U; Den yngre skuffade T.

3¹ Syster, syster T, X; [med livet] T; du

hjelpe mig i l. U; hjälp mig i l. X—3² skänka V; Jag vill giva dig T; Så skall du få U; röda gullband X.

4¹... får jag väl ändå U; Nog får jag... X—4² [så] skall du V; M. a. skall min syster komma i l. X; M. a. mer skall du på denna jord gå T; skall du med livet slipp i land U.

5¹ vers 3¹ *upprepas* T, U—5² ent. 3²; min gullröda ring T; min gullkanna röd U.

6 str. 4 *upprepas*.

9¹ vers 3¹ *upprepas* T, U, X—9² ent. 3² [så grann] T, U; min kära fästeman X.

10 str. 4 *upprepas*.

11¹ H. hem till m. f. T—11² bröllop i havet T.

12¹ ent. 11¹ T.

13¹ ent. 11¹ T.

14¹ ent. 11¹ T—14² J. dricker mer än jag lyster T.

14 a Hälsa hem till min fästeman. Jag dansar mitt bröllop i havsens band T.

Avvikelser i Y—Å enligt M.

1¹ uppå en grönskande äng Å; vid g. s. Y; Det var en f., han hette Petter Sne Z—1² H. ägde tvenne d. Y, Z; Två d. hade han o. så vackra v. d. Å.

2¹ fager Y—2² som det svartaste sot Y.

3¹ D. äldre h. s. t. d. yngre se så här Z; D. yngste systren s. t. d. äldste systren sin Å—3² Kom kära du min syster, kom följ mig ned till strand Å; I morgon så skall vi Z; I afton så skola vi Y; till havsstranden gå Y, Z.

4¹ yngre [hon] Z; äldste systren gick m. utfladdrat hår Å; utslaget h. Z; ett uppkammat h. Y—4² [hon] Z; hon kom efter Y; D. yngste systren g. e. m. tusen falska ord Å.

5¹ [allt] nere p. e. s. Y; D. yngre h. s. s. vid havsstranden ned Z; D. äldste systren s. s. vid stranden p. e. s. Å—5² D. äldre h. stötte Z; knuffar h. uti havsböljan blå Y;

D. yngre systren s. hon Å; i havsdjupet ned Z, Å.

6¹ Ack, kära lilla s. Y; Ack, käraste m. s. Z; Kom, kära du m. s. Å; i land, Y, Z—6² Så ville j. d. g. Y; Dig så vill jag g. Z; Så vill jag giva dig Å; m. röda sidenband Y, Z; röda gyllene band Å.

7¹ . . . det tar j. nog ä. Z, Å—7² Men du skall aldrig m. p. den gröna j. g. Å; M. a. så s. d. uppå gröna j. g. Z.

8¹ vers 6¹ *upprepas* —8² ent. 6²; min sidenklänning grann Z, Y; min gullkrona grann Å.

9 str. 7 *upprepas*.

10¹ vers 6¹ *upprepas* —10² ent. 6²; min unga f. Z; m. kära f. Å.

11 str. 7 *upprepas*.

12 a Ack käraste min syster, hälsa hem till far och mor. Säg, att jag nu badar i Bröllopskone flod Z.

16. Jungfrun i fågelhamn.

Mäntsälä. Svenssons saml. 4, 84; även Brage, årsskrift IV, 208.
Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Grant vet jag, var den skogen är,
som kallas apelerskogen.

I den där växa de ljuvligaste träd,
som fagraste äro på jorden.
— men sven må den vänasta vinna —

2. Ut i den där växa de fagraste trän,
som kallas här apel och linden,
inunder dem löpa de skönaste djur,
man kallar dem hjorten och hinden.

3. Den herren Nils Eriksson båd
han lät gulltrådar spinna,
därav lät han snaror lägga,
han mente de djuren binda.

4. Skam får den gamla trollkona,
hon räds för riddarelist,
hon skapar sig i villand hög,
som flyger så högt upp i sky.

5. Hon skapar sig i villsam hög,
som flyger så högt upp i gren.
Det sporde riddar Nils Eriksson,
han vill den skogen faller.

6. Då kommo där de bönder fram,
som skogen tillhörde med rätta.
»Om du tager nert vårt fäderne arv,
så viljom vi dig stor träta.»

7. »Och hören I, herr Nils Eriksson,
vi vilja giva er råd,

att I den fågelen skole få,
då giver den en blodiger bråd.»

8. Falken tog den blödande bråd
och satt sig i en lind,
och när han slitit den bråden opp,
så vart han en stolter mö.

9. »Jag satt ut i min jungfrubur
och lade guld i knä.
Då kom där in min gudmoder,
hon mig den faran vållad.»

10. Så skar han bladet i eget bröst
och kastar det långt ifrån sig.
Med ynkelig ton gnälld höken därvid,
ej må man den så mista.

11. »Man skapad mig till en löpand
hind,
åt skogen bad man mig löpa,
all mina nöjen i ulvar grå,
som dageligen skulle mig klösa.»

12. »Vi villen I mig så svika,
vi äre ju annars så like,
min sköna jungfru, hören I,
vi är bägge av konungsligt blod.»

13. Så togo de varandra ut i famn
och kysste så hjärtelig.
»Den icke är född eller födas må,
som oss mera skall åtskilja.»
— mens sven må den käraste vinna —

17. Konungen och trollkvinnan.

Öb, Svenssons saml. 6, 55; även Brage, årsskrift VII, 81. Uppt. A. P. Svensson.¹

1. Konungen bort till en trollkona
drog,
— vi vävom den väven tillsammans —
men inte han grät, men inte han log.
— allt går efter Guds vilja —
2. Trollkonan drog på sig en silkes-
kjol,
men tolv alnar lin hon åt sig tog.
3. Konungen in till trollkonan går,
och trollkonan framföre konungen står.
4. Och konungen skådar trollkonan
an:
»Du är ej dess värre än mången ann.»
5. Konungen tar fram sin silverskål:
»Behagar skön jungfrun dricka härutå?»
6. Och konungen fylld bågarn med
rödaste vin:
»Du drick nu mig till med så gladeligt
sinn!»
7. »Månde det är gott att dricka
därur?
Jag bliver väl fånge i konungens bur.»
8. Och konungen klappar på röd-
blommig kind:
»Jag önskar du vore allra kärestan min.»
9. »Konungens smek är ej gott för-
sann.
Ej vill jag en konung ha till man.»
10. Konungen han frågte av jung-
frunen så:
»Månde min drottning leva än ett år?»
11. »Din drottning i år skall havande
gå,
två söner skall hon föda åt dig i år.
12. Du själver, o konung, i sotesäng
stå,
din drottning dig tager riket ifrån.
13. Din äldsta son skall bli konung
i land,
din yngsta son skall bli köpmans hand.»
14. Konungen talar till jungfrunen
vred,
jungfrunen konungen med ögonen ned.
15. Konungen klappar på bolstrå-
na blå:
»Lyster det jungfrun att vila häruppå?»
16. »Nog sängen är lång, nog sän-
gen är bred,
men uti den sängen är döden med.
17. Ej lyster mig vila på konungens
arm,
ty mig skulle hända en storer harm.»
18. Konungen talar till jungfrunen
vred,
jungfrunen konungen med ögonen ned.

¹ Muntl. eft. en österbottnisk vedhuggare Selin, som lärt visan av sin mor, född i norra »Sverjet». Gubben hade glömt början och slutet av visan. *Anm. av uppt.*

19. Och konungen klappar på röd-
blommig kind:
»Jag önskar du vore allra käre-
stan min.»
20. Konungen frågte jungfrun så:
»Hur många svenner framför mig stå?»
21. »Fem stycken svenner framför
dig stå,
men ingen dig tjänar med trohet och
nit.»
22. Konungen frågte jungfrun så:
»Hur många hästar stå i mitt stall?»
23. »Jo, tio par hästar stå i ditt
stall,
en av dem skall draga dig uppå fall.»
24. Konungen tar fram sin silver-
skål:
- »Behagar skön jungfrun dricka här-
utåv?»
25. »Ej lyster mig mjöd, ej lyster
mig vin,
jag vill endast tala sanning åt dig.»
26. »Konungen han frågte av jung-
frun då:
«Hur många skall följa mig till kyrko-
gård?»
27. »Din häst och din hund och en
svärman försann,
de andra ej bry sig det bittersta grann.»
28. Den kungen han dog uti sote-
säng,
— vi vävom den väven tillsammans —
och jungfrun så brände de uppå bål.
— allt går efter Guds vilja —
-

18. Magdalena.

MELODI.

Översikt.

a. BO, B.F.A. n:r 1 a, b; även I.N.E. Saml. O.A. (F)	l. NA, S.L.S. 352, 122. (O)
b. ES, B.F.A. n:r 14 a, b.	m. NÄ, S.L.S. 512, 70.
c. BO, Nyl. III, 105; även Nyl. Alb. VI n:r 5. (E)	n. NÄ, S.L.S. 523, 64. (C)
d. KY, I.N.E. Saml. O. A.	o. NÄ, S.L.S. 523, 60.
e. IÅ, Nyl. III, 107.	p. PL, S.L.S. 127, 179. (A)
f. ES, I.N.E. Saml. O. A.	q. IÖ, S.L.S. 508, 76.
g. HO, S.L.S. 367, 193. (S)	r. HI, S.L.S. 367, 196. (R)
h. NÄ, S.L.S. 523, 59.	s. KN, S.L.S. 523, 68.
i. Ö.NI, S.L.S. 17, 76.	t. SB, R 165, 175. (I)
j. ST, S.L.S. 367, 1380.	u. NÄ, S.L.S. 523, 61. (M)
k. PY, Th. Wegelius saml. n:r 14; även Nyl. III, 107.	v. HI, S.L.S. 367, 203; även S.L.S. 367, 209.

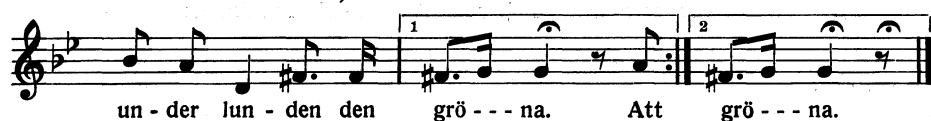
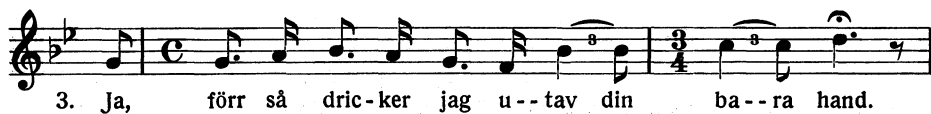
- Varianter.* a. NI, Borgå, Pelling.
Sj. Alfred Lindroos.

Fonogr. Otto Andersson 1909. Kop. G. Dahlström.

¹ [Jung-fru Le - na gick på] käl - le - bro. So - - len sken
vi - da. Vår Her - re Krist till hen - ni kom. Allt
un - der lun - den den grö - - - na. Vår grö - - - na.

² Ack om jag ha - de mig en vatt - tu - dryck. So - - len sken
vi - - da. Ack om jag ha - de med en sil - ver kan - na. Allt
un - der lun - den den grö - - na. Ack om jag ha - de med en

¹ Den inom klammer omslutna takten framträder icke i fonogrammet. Anm. i kop.

b. *Ni*, Esbo.Sj. *Ida Forsberg*.

Fonogr. Otto Andersson. Kop. G. Dahlström.

da. Än gna-ga bark av lil-je-rot. Allt u-ti lun-den den grö-na.

4. Och in-gen annan dryck så skall du få. So - - len sken så vi - -

da. Än su-ga saft av lil-je-rot. Allt u-ti lun-den den grö-na.

c. *Nl*, Borgå.

Jungfru Ma-ja gick på käl-lar-bro. So - len sken vi - da. Vår

her-re Krist för hen-ne kom. Allt un-der lun - den den grö - na.

d. *Nl*, Kyrkslätt.

Sj. *Fredrik Bäckström.*

Uppt. Otto Andersson.

Mag-da - - le - - na satt på käl - la - bro, so - - len sken

vi - - - da. Tre barn så ha - ver hon i vär-l-den fött. Allt

un - der lin - - - den den grö - na.

e. *Nl*, Ingå.

Mag-da-le-na gick på käl-lar-bro. So-len ski-ner vi - da. Vår

Her-re Krist till hen-ne kom. Allt un-der lun - den den grö-na.

f. *Nl*, Esbo.Sj. *Johanna Lindström*.

Uppt. Otto Andersson.

Mag-da - le - na stod på käl-ler-bro. So - len sken vi - - da. Vår
Her-re Krist till hen-ne kom. Allt un-der lin-den den grö - na.

g. *Åb*, Houtskär, Äppelö.Sj. *Anderetta Blomkvist*, f. 1866.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Mag-da - - le - - na gick på käl - - le - - bro. So - - len sken
vi - - - - - da. Och själ - ve Jesus bred - vid
hen-ne stod. Allt un-der lun - den den grö - na. grö - na.
5. Vad tyck - te du om ma - ten din?

h. *Öb*, Närpes, Finby.Sj. *Ines Backlund*, f. 1909.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

Mag-da - le - na gick på käl - le - bro. So - len sken vi - da. Vår
Her-re Krist till hen-ne kom. Allt ut - i lun - den den grö - na.

i. *Ö.Nl*.

Uppt. V. Allardt 1890.

Jungfru Le - na stod på tjäl - le - bro. So - len sken vi - da. Vår
Her - re Krist till hen-ne kom. Allt ut - i lun - den den grö - na.

j. *Nl*, Strömfors, Vahterpää.
Sj. *Karin Hildén*, f. 1898.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Jungfru Ma - ja gick på käl - la - bro. So - len sken vi - da. Vår
Her - re Krist då till hen - ne kom. Allt un - der lun - den den grö - na.

k.¹ *Nl*, Pyttis.

Uppt. Th. Wegelius.

Jungfrun stod på käl - lar - brunn. Och so - len sken så vi - da. Till
hen - ne kom vår Her - re Krist. Allt ut - i lun - den grö - - na.

l. *Åb*, Nagu, Nötö.
Sj. *Eva Jansson*, f. 1842.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

Mag - da - le - - na vid käl - le - brunn. So - len sken vi - da.
Då kom Kristus och lät sig se. Allt un - der lin - den den grö - na.

m. *Öb*, Närpes, Finby.
Sj. *Anna Sjölund*, f. 1903.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1929.

Mag - da - le - na satt på käl - le - bro. So - len sken vi - da. Vår
Her - re Krist till hen - ne kom. Allt ut - i lun - den den grö - na.

n. *Öb*, Närpes, Finby.
Sj. *Linneä Sjölund*, f. 1908.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

Mag - da - le - na stod på käl - le - bro. So - len sken vi - da. Då

¹ Orig. tonart g-moll.

kommo Kris-tus allt där hon stod. Allt ut - i lun - den den grö - na.

o. Öb, Närpes, Finby.

Sj. *Hanna Mattfolk*, f. 1875.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

Mag-da - le - na stod på käl - le - bro. So - len månd ski - na. Då

kom och Kris-tus där hon stod. Allt ut - i lun - den den grö - na.

p. Öb, Petalax.

Sj. *Maria Elisabeth Lill-Rusk*.

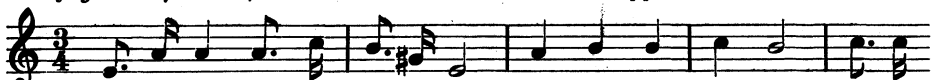
Uppt. K. Flodin 1881.

q. Åb, Iniö, Norrby.

Sj. *Julia Björklund*, f. 1876.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1928.

Mag-da - le - na på käl - le - bro. So - len sken vi - da

Allt un - der lun - - den den grö - na.

r. Åb, Hitis, Bötösö.

Sj. *Sofia Svanström*, f. 1859.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Mag-da - le - - na vid käl - le - bro. Ul - var den rö - da. Var

du int mor åt bar-nen två? Allt un - der lin - den den grö - na.

s. *Öb*, Korsnäs.Sj. *Manda Nystål*, f. 1898.Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1930.

Mag-da-le-na stod på käl-le-bro. So-len sken vi-da. Så
kommo Kris-tus allt där hon stod. Allt ut-i lun-den den grö-na.

t.¹ *Öb*, Sideby, Skattung.Sj. *Johan Lindberg*.Uppt. *K. R. Sjögren* 1875—1876.

Mag-da-le-na stod på käl-lar-bron. So-len sken vi-da.
Je-sus Kristus för hen-ne stod. Allt un-der lun-den den grö-na.

u. *Öb*, Närpes, Finby.Sj. *Maria Sjölund*, f. 1879.Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1930.

Mag-da-le-na stod på käl-le-bro. So-len sken vi-da. Så
kom och Kris-tus där hon stod. Allt ut-i lun-den den grö-na.

v.² *Åb*, Hitis, Vänö.Sj. *Alina Björklund*, f. 1880.Uppt. *Greta Dahlström* 1924.

Mag-da-le-na hon går sig till sjö-ar-na två. Vem
bry-ter lög-ven af lif-sens träd? Till hen-ne kom Her-ren
Je-sum Krist. Själ-f trå-der hon dag-gen af jor-den.

¹ Orig. tonart c-moll.² Melodien sjöngs till text av ett skillingtryck, dat. Falun 1789. Var., HI, Vänö (S.L.S. 367, 209): Upptakten diss, diss; tredje takten: a, a, h, a, f, iss.

- A. PL, S.L.S. 127, 52. (p)   J. PA, S.L.S. 29, 277; även S.L.S. 4, TEXT.
 B. Öb, R3, 164.   12.   Översikt.
 C. NÄ, Hembygden 1911, 59; även K. NI, Svenssons saml. 6, 2.
   S.L.S. 523, 65. (n)   L. MA, R5, 178 (b), 15.
 D. MM, S.L.S. 45, 136.   M. NÄ, S.L.S. 523, 62. (u)
 E. BO, Nyl. III, 105; även Nyl. Alb. N. KI, S.L.S. 82, 342.
   IV, 227. (c)   O. NA, S.L.S. 352, 123. (l)
 F. BO, Svenssons saml. 4, 63; fragm. P. KN, S.L.S. 1, 123.
   S.L.S. 151, 89. (a)   Q. «Magdalena och Kristus», MS,
 G. SN, W. Brenners saml. 2.   S.L.S. 25, 40.
 H. HI, S.L.S. 367, 199.   R. HI, S.L.S. 367, 197. (r)
 I. SB, R3, 165, 175. (t)   S. HO, S.L.S. 367, 194. (g)

A.

Varianter.

Petalax. Sj. Maria Elisabeth Lill-Rusk. Uppt. I. Smeds 1881.

1. Magdalena stod på källebro,
 — solen skin vida (kväll var den
   röda) —
 så kom Kristus där hon var.
 — allt uti lunden (under linden) den
   gröna —
2. »Giv mig dricka av din snövita
   hand,
 om du är fri ifrån mannahand.»
3. Magdalena svor vid den Helge
   And,
 att hon var fri ifrån mannahand.
4. »Denna gången svor du intet rätt,
 tre barn har du fått.
5. Det första har du med din far,
 det har du sänkt ned i hav.
6. Det andra har du med hans bror,
 det har du sänkt ned i flod.
7. Det tredje har du med en socken-
   präst,
 det har du sänkt ned i träsk.»
8. Magdalena föll på sina bara knän:
 »Kristus giv mig nattvarden!»
9. »Och ingen annan nattvard skall
   du få
 än att gå i skogen i hela sju år.
10. Och intet annat dricka skall du
   få
 än att suga saft utav liljerot.
11. Och ingen annan mat skall du få
 än att gnaga bark utav aspeträ.
12. Och ingen annan bädd skall
   du få
 än att vila uppå bergen blå.
13. Ingen annan musik skall du ha
 än att höra uppå vargeyl.»
14. När de sju årena lidit har,
 så kom då Kristus där hon var.
15. »Vad tyckes dig om drycken
   din?»
 »Mig tyckes, som det var det bästa vin.»
16. »Vad tyckes dig om maten din?»
 »Mig tyckes, som det var min bästa
   rätt.»

17. »Vad tyckes dig om vilan din?»
»Mig tyckes, som det var en svanebädd.»

18. »Vad tyckes dig om musiken
din?»
»Mig tyckes, som det var ett orgespel.»

19. »I himmelen så har jag satt
en stol,
— solen skin vida —
allt för din starka tro.»
— allt uti lunden den gröna —

B.

Österbotten. Uppt. Jonas Pettersson Pistol.

1. Magdalena stod på Kelle bro.
— solen skin vida —
Så kom ock Kristus där hon stod.
— allt uti lunden den gröna —

2. »Magdalena, vad har du nu gjort?
Dina synder har jag väll förspott.

3. Tre barn har du hit till världen
fött,
dem har du alla väll förstört.

4. Det första fick du med din fader,
det sänkte du neder uti hav.

5. Det andra fick du med hans broder,
det sänkte du ned i floden.

6. Det tredje fick du med en soc-
kenpräst,
si då var synden som allra störst.»

7. Magdalena föll på bara knä:
»Ack Kristo, vill du skriffta mig.»

8. »Ingen annan skrift skall du nu få
än sju år uti skogen gå.

9. Ingen annan mat skall du nu få
än äta bark utav liljetråd.

10. Ingen annan drick skall du få
än suga saft utav liljerot.

11. Ingen annan ro skäll du få
än höra ulvar och vargar yl.

12. Ingen annan vila skall du få
än vila uppå de bergen blå.»

13. När nu sju år förliden var,
så kom då Kristus där hon var.

14. »Vad tycktes dig om maten din?»
»Det var för mig som den bästa rätt.»

15. »Vad tycktes du om drycken din?»
»Det var för mig som det söta vin.»

16. »Vad tycktes dig om roen din?»
»Det var för mig som ett orgespel.»

17. »Vad tycktes dig om vilan din?»
»Det var för mig som en svanebädd.»

18. Då säger Kristus dessa ord:
»Du pliktat har på denna jord.

19. I himmelen har jag satt din stol,
— solen skin vida —
den skall du ha för din starka tro.»
— allt uti lunden den gröna —

C.

Närpes, Yttermark. Uppt. Alfred Lassfolk 1911.

1. Magdalena stod på källebro.
— solen sken vida —
Då kom Kristus allt där hon stod.
— allt uti lunden den gröna —

2. Han begärde få dricka av hennes
snövita hand,
att hon var fri från manhand.